

Nro. 15.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Augustusnak 20-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Béts.

Most, a' Bétsi Udvari Ujjságban is, ahoz ragasztott *Extrablattban* is, adott-ki hadi történetekről való tudósításokat a' Fő Hadi Cancellaria. A' történetek Olosz országiak. Így adatnak elő: — „

„Római Birodalom béli Gróf Feldmarschall *Suwarow-Rimniskoi*, a' sereg' fő vezére, elvégezvén magában azt, hogy *Serravalle* nevü erőseget (a' *Génuai* határ-szél mellett *Meylandban*) el-foglaltassa: ily tzeállal ugy tétettek a' rendelések, hogy a' *Schweiskowszky*' vezérlése alatt lévő *Orosz Császári Divisió Novi* felé elő rukkóljon, Gen. Hertzeg *Pankratzion* két *Orosz Batalio-*

nokkal az erősséget, melyet el kellett foglalni, körül kerritse, Cs. Királyi Generál *Mitrovsky* pedig az alatt, 6 gyalog Batallionokkal, 3 Batallion Gránátérosokkal, és 1 Huszár Swadronnal, a' *Gavi* és *Serravalle* között álló ellenséges szélső posztokat vissza nyomja, és ezen Batallionokkal, az ellenséges sereg' mozdulásait szem-ügyenn tartsa. Az ostromnak igazgatására, néhány Cs. Királyi Gen. Stáb-béli tisztekkel, 's-név-szerént Kapitány *Percell* együtt, *Orosz* Oberster *Harding* rendeltetett-ki.

„Az erősségre való ágyuzást a' folyó hónap' 5-dikénn kezdették-el a' miéink; a' mely időtől fogva oly mozgásokat csinált az ellenség, a' melyekre nézve a' mi részünkről szükségesnek lenni találtatott az, hogy a' Generál *Mitrovsky*' Observations-táborához még 2 Granatéros Batallionok rendeltessenek, a' *Karajczay* Dragonyos-Regementjével együtt. — (Ez eddig az Udvari Ujjságból) — Az *Extrablatt*' foglalatja így következik: —

„Az *Orosz* országai tábor' fő hadi szállásáról *Stafeta* által érkezett tudósítások szerént, a' Gen. Hertzeg *Pangration*' vezérlése alatt lévő *Orosz* Császári seregnek szüntelenül folytatott, és éppen oly bátor mint gyors ágyuzása, arra szolgáltatott alkalmatosságot a' *Serravalle* béli ellenségnek, hogy ezt az erősséget Aug. 7-dikénn reggeli 4 orakor, *diskretzióra*, által adja.

„A' 150 fejekből álló őrző-sereg hadi fogásra hozattatott, a' hova reggeli 6 orakor a' miéink' hatok megé útnak is indítottatott.

„Az erősségben 14 darab kisebb-nagyobb ágyut találtunk, egy, munitzióból és eleségből álló provisióval együtt.

Német Ország.

A' *Rastadt* Frantzia Követeknek szomorú-történetjeiről a' *Regensburgi* Német Gyűléshez

intéztetett Császári Decretom felett, a' múlt Jul. 29-dikénn kezdette. el a' Gyűlés a' maga tanátskozásait. A' voxolások' folyamatjából és a' dolgok' természeti következtésekből, már annyi világos, hogy a' Rendeknek több része a' Császári Felség' egyenességéhez való határt nem ismérő bizodalma lzerént, ezen dolognak részre hajlás nélkül való inquiszióját és igazgatását, egyedül tsak a' Német birodalom' Fejének böltsellégére fogja bizni.

Ezen itélettel való meg-egyezését jelentette *Austria* maga is Aug. 2-dikánn.

A' *Trieri* Választó Fejedelem pedig, mint *Augsburgi* Püspök, ennek felette még, ilyen ki-nyilatkoztatást is tett: — „Ö Választó Fejedelmi Hertzegsége egyéb aránt nem tselekedheti, hogy a' maga nyilvánóságos boszszankodását eltitkolhassa, az iránt, hogy az Ujjságoknak és Journáloknak néhány elztendők-olta szokasba jött határ nélkül való nyomtatásbéli nagy szabadságok által, mindeneknek, minden alkalmatosság. szolgáltatás, minden ok, és bizonyság nélkül, be-tsületjek és jó nevek, leg vakmerőbb módon meg-támadtatni mérészeltetik, a' mint a' Német Birodalmi közönséges levelekben is, ez a' *Rastadtti* történet még eleinten mingyár, 's-még minden meg-visgáltatásnak el-kezdődése előtt, oly meg-bántó, szertetet nélkül való, és gyűlölséges meg-jegyzésekkel, 's fundamentom nélkül való gyanúságokkal terjelztetett a' *Publicum'* elibe, a' melyek, a' Felséges Udvari Decretomnak ki-adat-tatásától fogva, az ő kölltsöjöknek gyalázatjokra, már mind magokban meg-tzáfolódtak.“

A' Frantziák már most minden hadi fogjoknak haza-botlítottatását meg-határozván, formaruhájokat le-huzzák. Gondoltatik, hogy ezt azért tselekezik, hogy ezen forma-ruhákba magok akarnak belé öltözni, 's-lzéső posztjainkra így akar-

nak reájok rontani. *Károly* Királyi Fő Hertzeg hirt tétetett ezen dologról az egélt tábornál, 's-meg parantsolta, hogy az olyan Frantzia, a' ki Aultriai forma-ruhában fogattatik-meg, mingyár agyon lövetteflék. — Ezt sok más idegen Ujjságon kívül a' *Betsi* Udvari Ujjság is írja.

Reich nevü Professor *Erlángában*, azt hirdettette ki, hogy a' Pestis, Himlő, Rüh, 's-más egyéb veszedelmes nyavaják ellen, 2 olyan segítő, belső és külső szereket talált légyen fel, melyek mind ezekben a' nyavajákban egy néhány órák alatt el-oloztatják a' veszedelmet. Arra ajánlja magát, hogy illendő jutalomért, ki-nyilatkoztatja a' titkát, és a' jutalmat tsak a' fel-tételnek bé telyesedése alatt kívánja: azt is erőssíti, hogy egy távol lévő Orvos.Doktor, a' ki az ő titkát lehetetlennek lenni tartotta, próbát tett véle, és azzal egy embernek életét megtartotta, a' ki az egyik karjába esett fene miatt a' leg keményebb rothasztó hidegben feküdt, és már nyilvánóságoson a' halál' áldozatjának tartatott lenni. —

Anglia

A' mi a' Frantzia és Spanyol egyesült hajós fereg' állapotját illeti, itt most már ezeket írják fölle bizonyoson: — „

„Mind a' *Londoni* mind a' *Párisi* tudósítások meg egyeznek benne, hogy az egyesült ellenléges hajós fereg, Jul. 6-dikánn *Gibráltárral* által-ellenben állott, de a' hól ekkór a' szél meg nem engedte, hogy a' tenger-szorollánn az *Oceánusra* ki-evezhelsen: Jul. 21-dikénn azonközben már bizonyoson tudattatott, hogy 46 ellenléges *Linea*-hajók, a' tenger-szorossánn ki-haladván, *Cádiz* előtt vasmatskákonn állának, de minden

tekintet szerént fokáig azon helyenn maradni nem tzeleznának. Lord *St. Vincent* egy Fregátot küldött-el Lord *Keith*hoz a' Genuai öbölbe, ki is a' vezérlése alatt lévő hajós sereggel azért kéntelenített volt oda evezni, mint-hogy a' Frantzia hajós sereg is a' *Mediterraneum* tengerre való bé-evezésekor valósággal ide Genuához ment volt, hogy a' *Macdonald*'legitségére 8 ezer fegyvereseket ki-izálitson. — Ezen 8 ezer fegyvereseket azonközben nem hagyta a' Frantzia hajós sereg Genuánál, azért, hogy *Macdonald*-nak, a' ki már ekkór meg verettetett volt, nem legithetett vélek; melyre nézve ismét ki-hozta őket a' Genuai öbölből.

„Azon utóbbi tudósítások szerént, a' melyeket Lord *St. Vincent* és Gen. *O-Hara* - *Gibráltár*-ból az Admirálitáshoz Londonba küldöttek, a' Frantziák' tzelezása abban áll, hogy a' *Cadixi*, *Ferrol* és *Rochefort* kikötő-helyekben még több hadi hajókat vegyenek magokhoz, és ekkor osztán vagy *Irlandia*, vagy pedig *Hollandia* felé tegyenek egy Demonstrátziót, hogy az Anglusok' expeditzióját meg-gátólják. —

Az Amériikai Respublika és Frantzia ország között való mostani állapotot így fejezei ki egy *Londoni* Iró: — „Midon az Amériikai Congreflus nem rég, 48 ezer *Dollárokat* határozott volna-ki arra a' végre, hogy Frantzia országtól a' békefességet meg-váfárolja, egy Frantzia *Journal* maga, ilyen ki-fejezéssel bámult-el ezenn a' dolgonn: *Még vagynak*, így szoll, *oly nagy boldok a' világonn, a' kik töllünk valami olyant akarnak vásárolni, a' mink magunknak sints, és a' mit nem is ismérünk.* — „Az Amériikaiak azonban nem láttatnak csak ugyan igen hajlandóknak lenni a' békefességre, minthogy a' Congreflus ujjanton 6 nagyobb és 6 kisebb fegyveres hajóknak felkélzítettése iránt tett rendeléseket. „

Olofz Ország.

Ezen orszagnak jelen való állapotjáról ilyen nyomas rajzolatot olvasunk és írhatunk: — „

„*Olofz Ország*nak két végei adnak már most sok foglalatosságot a' Szövetségeseeknek. *Felső Olofz országban* t. i. a' *Genuái Rivierából* kell ki-nyomni a' *Frantziákat*, 's-ezen kívül három, u. m. *Tortona*, *Coni*, és *Fenestrelles* nevü vára-
kat kell töllök el-venni. *Tortonának* egy felle-
gvárja vagyon, a' mely nem tsak hogy ujj épü-
let, hanem jó fekvése mellett oly módon is meg-
vagyon erősítve, hogy, ha meg akarja venni
az ember, egészízen öljíze kell rontani. Az es-
meretes *Tortonesc'* tartományának ez a' vár és vá-
ros telzi leg főbb részét, mely is az 1736-dik béli
Bétsi békeség-kötésben adatott által, mint Német
Birodalmi Feudum, a' *Sárdinai Királynak*. A'
Spanyolok 1745-ben, minekutánna nem egészízen
14 napokig tartott ostrom alatt, 11,000 Bombikat,
és 70 ezer ágyu-golyobisokat hánytak volna reá,
el foglalták ezen várat. *Coni*, hasonló-képpen
egy rend kívül meg-erősített fellegvár, melyet
1694-ben és 1744-ben, hijába ostromoltak a' *Frantziák*.
Hasonló kemény erőtség *Fenestrelles* a'
Dauphine' határ-szélénn. Ebben építette *Frantzia*
ország, minekutánna *Pignerolt* a' *Savoyai*
Hertzegnek által engedte volna, a' *Mütin* nevü
erőtséget, oly tzéllal, hogy magát a' *Piemonti*
palsulok felöll bátorságossá tegye, 's-általa a'
maga határ-széleit a' *Savoyai* Hertzeg ellen fe-
dezze. Tsak ugyan el-foglalta azt tölle a' *Savoyai*
Hertzeg 1708-ban; de a' kinek azt az utánn is-
mét vizíza botsatotta: hanem ettől az 1734-dik
esztendő beli háboru után ismét vizíza kap-
ta. —

„Ez a' *Fenestrelles'* vára, még eddig tsak a'
föld'-népből insurgált fegyveresek által lévén bé-
zárattatva, a' *Frantziák* hevesen ki-ütöttek be-

lölle a' napokban. és a' barmokat néhány körül fekvő helységekből bé-hajtották a' várba.

„A' *Liguriai* Respublikától butszuzni láttatnak, némelyeknek ki-fejezések szerént, a' Frantziák, minthogy *Génua* várofsára 4, *Savona* várofsára pedig 2 Millió Livrányi Contributziót irtak-ki közelébről. — Ezzel a' summátskával, a' maga leánka Respublikájának gyanitható el-veztésénn gerjedő keservét akarja vigasztalni, az anya Respublika.

„A' mi az *Alsó Olofz* Országot illeti, *Fanónak* el-foglaltatása után már most, tsak *Civitavechia*, *Ancona*, és az *Engelsburg*, vagynak az el-foglalásra hátra. *Civitavechia*, a' mely mind a' ízározonn erőssen meg-erősített, mind pedig a' tenger felöll kemény kikötő-helye vagyon, éppen oly kemény munkát fog a' Szövetségeseeknek szolgáltatni, mint *Ancona*, melynek hasonló-képpen fellegvárja vagyon. Az *Engelsburg* nem sokáig fogja magát egy gyözedelemhez szokott tábor ellen védelmezni, minekutánna az 1587-dik béli ostromlása után a' Császáriaknak, a' Pápaktól az-után tétetett erősségek nem olyanok, hogy kemény ostromokat sokáig ki-állhassanak, nevezetesen most, midön a' *Romai* Ertz-Jákobinusok, telyességgel nem batorságból, hanem félelemből, oda futottak-fel.

Neapolis várofsában, a' *Nelson*' 14 Linea hajóinak utóbbi oda való közelittésekör, azt gondolták a' *St. Elmo*' várában lévő Frantziák, hogy Frantzia hajós sereg közelit, melyre nézve 3 szinü zászlókat szurtanak-ki. A' Király 10-dikben ment-bé *Neapolis*ba. A' Frantziák 11-dikben capituláltak *St. Elmó*' várában: hanem igen gyáva volt reájok nézve a' Capitulatio; minthogy tsak a' tarisznyáikkal máschéroztak-ki a' várból, még pedig tarisznyáik is megvisitéroztattak. A' büntetésre-méltóbb Jákobinusok ellen processus láttattatott, a' többek pe

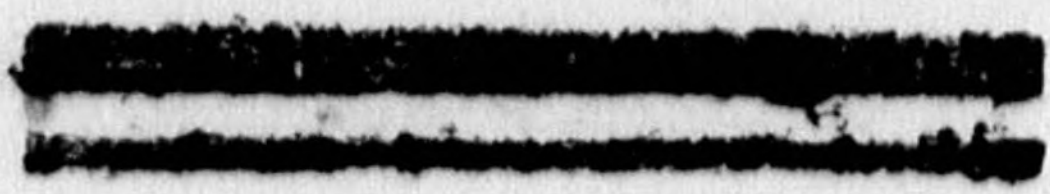
dig a' Frantziákkal együtt hajókonn Toulonba küldettetek.

Frantzia Ország.

A' *Jákobinusok'* Klubját, a' maga ujjantoni fel-támadásakór azért nem akarta el-törteni a' Frantzia Orzágló-szék, hogy a' factziók' tüzeffégit annál inkább fel-elevenülve tarthassa; minekutánna a' Respublikai esküvés-formának ujj formába való öntettetődését, mint már meg-irtuk, az Öt Százak' Tanátságban végre hajtották volna, az oltá nevezetesen, a' 100 millió erőltetett költsönnek, 200,000 gazdag familiáktól lejendő feltsikoriatásánn, a' nép' vér-szipóinak meg-büntettetéseken, minden nagy fizetésű hivatalok' fizetésének annyira való le szálltatásánn, hogy egy Képviseleonek fizetését, semmi féle hivatalért való fizetés meg ne haladja, minden játék- és bordély-házaknak bé zárattatásokonn, minden még meg-lévő Királyi pénzekenk bé-olvasztatásokonn, a' fegyver- és salétrom-műhelyeknek helyre-állittatódásokonn, a' Minestteri Cancelláriáknak minden gyánus személyektől való megtisztittatódásokonn, a' Royálitáknak a' fegyverből való ki vetkeztetésekenn, 's- végezetre minden vólt Nemeseknek és Papoknak a' közönséges hivatalokból való le tétettetődéseken, dolgoztanak a' Jákobinusok a' Klubban. Ezen leg utolsó iparkodással a' *Barras* és *Sieyes'* le-tétette-tesekre láttatnak tzelezni, melyből az jön-ki, hogy a' Revoluzió' mostani mozgatói, nem megelégedettek az ujj Directorium' orzáglásával is, vagy nem gondolják, hogy kívánt tzelezjokat elérhették véle. — Egyéb aránt, bajós volna az ő egész dolgokból, böltsé lenni. — A' mult postánn az irtuk volt, hogy *Sieyes* ül a' Jákobinus' Kormány mellett; most azt írjuk, hogy ezek a' *Sieyes'* meg-buktatásánn munkálódnak. Mit

fogunk irni honapután felölle ? meg látjuk honapután. Ilyen a' mi Ujjság-írói historikusságunk.

Courtois nevü Képviselő, hathatós ki fejezésekkel elt a' Vének' Tanácsában Jul. 26-dikán a' Klub ellen: „Ha egyes-egyedül volnék is, így szoll, még is le-huznám annak a' pártnak álortzáját, a' mely a' mi köfalaink között emelkedik fel-felé, a' mely tsak könnyhullatásokból és zűrzavarból él, a' mely meg-szünés nélkül a' közjót prédikálja, és még is minden közönséges rendet, 's-minden erköltsi tudománt fel-forgatni igyekezik. A' *Hébertek* és *Ronsinek* ismét kezdenek felállani — a' *Babeuf*' örökössei mutogatják magokat — Nem, a' vér-izomjuhozás nem természetesebb a' tigrisben, mint az ölfízze-esküvésnek és pufztításnak izomjuhozása ezen emberekben. A' rágalmazás, a' hitízegés, az ő közönséges elzközeik. Már három Constitutzióink voltak; hogy a' mostani, hibás, meg eshetik: de ez még is tsak fogása a' mi belső ellenlégeinknek. — Akár mely rendje állana is fenn a' dolgoknak, ha mingyár az 1793-dik beli *Anarchiai Codex* volna is az, azt is izamkivetnék ők valami szegeletbe, tsak hogy, mint tselekedtek, a' revolucziós országlast állithassák helyre. Már egy 39 személyekből álló, ugy nevezett *Tanító-Commissiót*, és egy más Titkos-Commissiót is neveztek ki magok közzül, és így tévelyegnek homályos takarók alatt az ők mindent elrendetlenítő projectomaik. A' *Directorium*' a' meg-buktatódásnak újánn vagyon: már meg-kérettetett két *Directorok*nak a' feje. A' Képviselők közzül 250 tagoknak izamkivettetését akarják proclamálni; 's-igy akarják az Adminisztrációnak minden ágait meg tisztítani... Miként kívánhatunk mi áldozat-tételeket a' Frantzia néptől, ha tsak arról a' vagyonyáról sem felelhetünk néki, a' mije még meg-maradott? Azt kíványátok

töllem, hogy külső ellenség ellen tsatázzak: és az én belső lételemet meg nem tudjátok védelmezni. Két ellenség közzül, nékem a' közelébb való a' veszedelmesebb: én mindeneknek előtte barátaimat, atyámfiait, feleségemet, és gyermekeimet kívánom a' veszedelmenn kívül látni, &c."

Garat is egy értelemben beszélt, némely módosításokat ki-véve, *Courtoissal*, más Képviselők pedig, történt-dolgoknak elő-hordását, nem pedig declamatziókat mondtak szükségseknek lenni. — A' dolognak meg- vizsgálása végett, titkos Commissióvá változott a' Tanács. — Az után egy közönséges ülésben decretáltak a' Vének, hogy a' Lo-oskolából, minthogy az a' Tanács' üléseinek kerületében vagyon, a' hol t. i. a' Constituzió szerént semmi más politicus gyülekezeteknek nem lehet tartatni, másuvá költöztette által a' Klub a' maga tanátskozásainak helyét. Így esett ennek, az ő régi nevének helyére, a' Jákobinus Klaftromba, való költözése.

Milyen principiumjok legyen ezeknek az embereknek a' vélek barátságban élő Hatalmaságokról is, észre lehet a' Párisi *Publicista* nevű Ujjságnak következő szavaiból venni: — „Mi nem vagyunk oly bolondok, hogy azt higyük, hogy a' *neutrális* Hatalmaságok, a' mi valóságos barátjaink volnának; az értelem' tudományának tiszta principiumai szerént, sem a' *Virtushoz*, sem a' *Bűnhöz*, *neutrális* lenni lehetetlen: már pedig mi a' *Terrorismus*-Systemájának szövetséges társai lévén, a' mi *Revoluzionkat*, tsak a' Királyságnak gyűlölése, minden Ország-lás-formáknak fel-forgatása, minden Nemzeti és magános tulajdonoknak el-ragadozása által, hajthatjuk végre; az ehez való *neutralitás* tehát annyi lenne, mint a' bűnt, nyilván való módon oltalom' alá venni; mert a' mely *neutralitásra* a' mi barátainkat egy-s-más egyéb környülállások kényszeritik, nékünk az semmi valóságos

hasznát nem hajt; nekünk egy kemény Systemát kell magunk' elibe vennünk, ha még meg olyan kegyetlennek tesszük is az lenni, olyant t. i. a' mely a' külső népeket, ha az ő hajlandóságaikat különben meg nem nyerhetjük is, leg alább a' félelem által erősebben hozzánk köti.

A' Jákobinus Klubban már az is projectáltatott, hogy mind azokat, a' kik a' revoluzió által meg-gazdagultak, a' lehető sietséggel ki kell oltatni; mert, így szollottak a' Klubisták, ezeknek a' gaz-embereknek ragadományaik, bé fog 1000 millió Livrákat hozni. — Az után a' *Nekker*' Finánczai Ministerségre való hivattatásáról, és a' mostani Hadi-ministernek Gen. *Bernadotténak*, az *Olofz* tábor' fő-vezérségére való emeltetéséről, volt beszéd a' Klubban: de a' kik közül egyik is nem fogta, sem *Nekker*, ki is most *Genevában* lakik, sem *Bernadotte*, fel-vá-lolni a' nékiek ajánltatott hivatalokat.

Valósággal, ha azokat a' foglalatosságokat gondolóra veszi a' Frantzia publicum, a' milyenek, hogy ő *Nekkernek* Fináncz-ministerséget, *Bernadotténak* *Olofz* Országí fő vezérséget ajánl, 's több e'-félék, a' milyeneket oda feljebb is elő hoztunk: így lehetetlen, hogy a' Directorium, mint rendes Orzágló-szék, el ne vesse egész creditjít a' publicum előtt, mint munkátlan és szükség felett való hatalom, a' melynek a' Klub folytatja foglalatosságait. Egy tagja a' Klubnak már nyilván projectálta is, hogy közönségesen fel kell kellni a' Directorium ellen: noha az ő projectomát más tagok boszszankodással visszavetették, 's-mint nyilvánóságos támadás-görjeltöt, árestáltatni is fogták.

Elegyes Levelek.

A' hadakozó táborok' fekvése Helvétziában, Aug. 2-dikáig: — *Zürchből*, Aug. 3-dikánn: —

„Egészízen vételtetve a' hadakozó táborok' fekvései itt most azok még, a' melyek 8 hetek előtt voltak. Egy idő óta az apró öfzse-tsapásokon kívül semmi egyéb nem történt. A' Császáriaknak a' *Limatonn* innét nálluuk vagyon egy táborjok: egy más táborjok, mely néhány lovas Regementeket foglal magába, a' *Kaczen-tón* túl fekszik; *Affholternnél* elkezdve, *Regens-dorf* mellett, egy 15 ezer gyalogokból álló sereg nyulik-el. *Weiningennél* ismét egy lovas, és *Würenbergnél* hasonló képpen egy akkora gyalog tábor fekszik, mint *Affholternnél*. *Fahr* nevű Klastromnál egy kemény Cs. Királyi poszt: 's-ezzel által ellenben, a' *Limatonn* túl a' *Frantzia* tábor fekszik, békeffégesen, és oly közel, hogy egy kövel oda lehetne hajjítani. A' *Zür-ehi* Kantonban találtató idegen fegyveresek' számát mostan valami 50 ezerre lehet tenni.

A' *Frantzia* hadi Minister *Gen. Bernadotte* (hitelesen írják), hogy a' *Rénusi* táborhoz fogna jönni fő vezérnek.

* * *

Ode, quam
Illustrissimo Comiti Nicolao Eszterhazy
Connubii fœdere Inclyto
scripsit

Jos. Basil. Salamon c. Sch. Pias
 Anno 1799.

Quo me Phœbus amans, quo calor intima
 Divinus rapuit pectora? dic Dea;
 Quid mollis cytharam ex ilice pendulam;
 Dum læto jaceo gramine, sibilus
 Perflat? quidve meæ fila sonant Lyrae?
 FRANCISCAM NICOLAUS duxit amabilem!

O mi grate Comes! sidere pulchrior!
 Qui Te Connubii fœdere strinxeras,
 Et, tollens thalamis Elztoradum Jubar,
 Dilectus Veneri nasceris Hesperus!
 Tene ingentem animam, et connubio inclytum
 FRANCISCAE mediter? Vatis ad Appuli
 Morem, pectine tēstudinis aureæ
 Te vulgem liquidis nubibus? O, age,
 Hospes non humilis Tattiacæ plagæ;
 Detersa facie pulvere sordida,
 Huc Te pone, tener qua Notus halitu
 Spirat lene sub umbra, et coma frondium
 Aestivam cavet ab Sole proterviam.
 Hic, hic pone moras! Elztoradum nemus
 Qua per gramineos Hospitibus sinus
 Arridet, volucresque aëra mitigant.

O hic pone moras! qua nitidam facem
 Horarum Pater ex Aethere provehit.
 Nam si dulce voles sub platano Jovis,
 Argui nemoris vel gelido specu,
 (Nequaquam teneræ conjugis immemor)
 Torrentem immodice fallere Sirium,
 Aut si membra voles fessa resolvere:
 O! quantus feriet tunc Driadas calor!
 Quot furtim referent oscula Naides!
 O! hic hic, atavis edite maximis!
 Dicam vaticans, et trabeam, et togam, et
 Fasces, fatidico plenus Apolline.
 Et si carmen amas, quo genus inclytum,
 Ornemusve Deos connubii Tui;
 Non me lege sacri carminis eximam,
 Verum sepositus gramineo thoro,
 Sic Vates superos extimulo Deos:

Di! spirate novam pectoribus facem!
 Mansuramque fidem tradite sensibus!
 Tam junctis manibus nectite vincula,
 Quam frondens hedera stringitur aesculus,
 Quam lento premitur palmite populus.
 Et marmor querula blandius alite

Linguis assiduo reddite mutuis;
 Tum labris animam conciliantibus
 Alternum rapiat somnus anhelitum.
 Ducant pervigiles carmina Tibiæ,
 Discant cum pueris carmina Virgines:
 FRANCISCAM NICOLAUS duxit amabilem!
 Hæc vox æthereis intonet axibus:
 Quam trans Oceanum, trans Mare Caspium,
 Præpes Fama, decus nominis inclyti,
 Narrabit patrio digrediens solo:
 FRANCISCAM NICOLAUS duxit amabilem.
 FranCISCAM nICoLaVs DVXIt aMabiLLIs.
 M. DM. CC. LC. XL. IIIV. VII.

* * *

Ode, quam adveutu
Excellentissimi Comitiss Joannis Eszterhazy
in
Communi Tatensium lætitiâ
scripsit
 Jos. Basil. Salamon e. Sch. Piis
 Anno 1799.

Nuper funera luximus
 Caroli, Generis qui fuerat decus:
 Annae, quam unida lacrimis,
 Et desiderio non reparabili
 Indormisse silentio
 Aeterno, doluit Gens Calasactidum,
 Poscens, (corpore solverat
 Quam lex) restitui sanguinem imagini.
 Luctus pectore sæviit,
 Atque udis macies sederat in genis.
 Satis sed lacrimis datum
 Est, turbare volet ni cineres dolor.
 Jam nunc Orte Diis Comes!
 Vides? ut populo gratior it dies!
 Vt soles melius nitent!

Et desideriiis icta fidelibus
 Gaudet Te Hospite Tattia!
 Ut se plebs mediis accumulatur viis!
 Et puris dare compitis
 Matres cum Nubibus non cohibent rosas!
 Ut Mythes Berecinthius
 Tentat sub liquidis carmina Nubibus!
 Ut gaudent BEZEREDIUS,
 Et SZENTIVANYUS, Lumina Patriæ!
 Atque ut per liquidum æthera
 Alis præpetibus Mercurius volat!
 Mersus nube humeros levi,
 Doctarumque tenens proemia frontium!
 O! hic pone diem, Comes!
 Hic fingent lyrici pectine carminis
 Te spissæ nemorum comæ,
 Qua se Arbos teneris frondibus induit.
 Hic, hic bis pueri die
 Numen cum teneris Virginibus Tuum
 Laudantes, pede candido
 In morem Salium ter quatiant humum.
 Sed quas, dic mihi, Numini,
 Virtutique Tuæ casta locet Dea
 Aras? quæ monimenta, vel
 Quæ condat Tibi, dic, marmora? perpetim ut
 Vivas? O decus inclytum
 Nostrum! æquis faveant si precibus Dii,
 Vates: sæcula plurima
 Transcensura Tua est, auguror, hæc virens
 Lauris Fama perennibus,
 Virtus quam meruit, quam dederat labor,
 Sed quo me Comes inclyte!
 Communis rapuit lætitia ebrium?
 Ego: marmore Thasio
 Vultus pono, Tuos! seu ære Corinthio;
 Afflet queis animam artifex,
 Queis non imber edax, non aquilo impotens
 Offundet tenebras, neque
 annorum series, aut fuga temporum.

Tu fac: propitio ut Jove
Afflent nos placidi Iene favonii.

Jelentés.

Bétsből, Augustus. 18-dikánn: — „Annak a' Lexiconnak, melyről a' Magyar Kurirnak II-ik Januáriusi darabjában emlékezet volt, I-ő, az az Német-Magyar-Rész a' napokban elkészülvénn, a' mostani Septemberi Pesti Vásárra, oda, le is fog szállitódni Kilián, és Kis István Könyváros Urakhoz; onnan pedig más helyekre is fognak Exemplárok küldettetni u. m. Debreczenbe, Fehérvárra, Győrbe, Kassa, Ketskémétre, Komáromba, Körösre, Lofontzra, Lötse, Nagy Károlyba, Nagy Váradra, Pápára, Patakra, Posonba, Szigetre, Vátzra, Velzprembé.

Reményem hogy ezen Szókönyvel azoknak a' kik vagy Németül, vagy Magyarul akarnak tanulni, vagy pedig a' kik Németből Magyarra fordítanak: használhatók. Fel raktam benne, a' magában érthetőnek az Artikulussát, a' szóknak külömb-külobmféle jelentéseit és az olyan különös szóllások-formáit, mellyeknek a' Magyar nyelvel semmi hasonlatosságok nintsen.

„Az első Részt a' második nélkül magában kéntelen vagyok széllyel osztatni, mivel az e' féle munkának ki-nyomtatására meg kívántató nagy költség miatt a' II-dik, vagy a' Magyar-Német Részt mindjárt utánna nem nyomtatathatnám.

„A' Könyv szép fehér papirosra van nyomtatva, Lexiconforma nagyságra, tiszta betűkkel, az árra az első Darabnak 1 Rforint.

Márton Jó'sef,
Lötsei Profeszor. mk.